

آزمـون ۱۱ از ۱۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم – جامع نوبت اول (۱۴۰۴/۰۱/۲۲)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۲)

۱. گزینه ۳ درست است.

از نادرستی ترکیب شرطی $p \Rightarrow q$ نتیجه می گیریم، گزاره ای درست و q گزاره ای نادرست است.
بررسی گزینه ها:

(۱) با r هم ارزش است.

$$((p \vee q) \Rightarrow r) \equiv ((T \vee F) \Rightarrow r) \equiv (T \Rightarrow r) \equiv r$$

(۲) همواره درست است.

$$((p \Leftrightarrow q) \vee r) \equiv ((T \Leftrightarrow F) \vee r) \equiv (F \vee r) \equiv r$$

(۳) با $(\sim r)$ هم ارزش است.

$$(r \Rightarrow (p \wedge q)) \equiv (r \Rightarrow (T \wedge F)) \equiv (r \Rightarrow F) \equiv \sim r$$

(۴) با r هم ارزش است.

$$((\sim r \Rightarrow p) \wedge r) \equiv ((\sim r \Rightarrow T) \wedge r) \equiv (T \wedge r) \equiv r$$

ارزش گزاره گزینه ۳ با ارزش r یکسان نیست.

(فصل ۱- درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲. گزینه ۲ درست است.

با توجه به مقدمات، مغالطه مورد نظر به صورت زیر نتیجه گیری می شود.

$$p \Rightarrow q$$

$$\underline{q}$$

$$\therefore p$$

نتیجه: a عددی بین صفر و یک است.

(فصل ۱- درس ۲۱؛ سطح دشواری: ساده)

۳. گزینه ۳ درست است.

با توجه به نکته زیر که در تمرینات کتاب درسی آمده است.

$$x \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow [x] + [-x] = 0$$

$$x \notin \mathbb{Z} \Leftrightarrow [x] + [-x] = -1$$

$$f(x) = \begin{cases} |3 - \sqrt{2}x| & x \in \mathbb{Z} \\ x + \text{sign}(x) & x \notin \mathbb{Z} \end{cases} \text{ ضابطه تابع به صورت می باشد.}$$

$x = 2$ در دامنه ضابطه بالایی قرار دارد، بنابراین:

$$f(2) = |3 - \sqrt{2}(2)| = |3 - 2\sqrt{2}| = 3 - 2\sqrt{2}$$

(توجه داشته باشید که $3 - 2\sqrt{2} > 0$ است.)

$x = 2\sqrt{2}$ در دامنه ضابطه پایینی قرار دارد. بنابراین:

$$f(2\sqrt{2}) = 2\sqrt{2} + \text{sign}(2\sqrt{2}) = 2\sqrt{2} + 1$$

اکنون می توانیم حاصل عبارت را به دست آوریم:

$$f(2) + f(2\sqrt{2}) = 3 - 2\sqrt{2} + 2\sqrt{2} + 1 = 4$$

(فصل ۲- درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴. گزینه ۱ درست است.

داده های اولیه را مرتب می کنیم:

$$4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 17, 23$$

برای تعیین میانه، میانگین دو دادهٔ وسطی را محاسبه می‌کنیم:

$$Q_2 = \frac{9+13}{2} = 11$$

خط فقر با نصف میانه یعنی $\frac{11}{2}$ که معادل ۵/۵ میلیون تومان است. بنابراین دو عضو با درآمدهای ۴ و ۵ میلیون تومان زیر خط فقر هستند که به هر یک یارانهٔ پانصد هزار تومانی داده می‌شود. اکنون می‌توانیم میانگین داده‌های جدید را محاسبه کنیم.

$$\bar{X} = \frac{1}{10}(4/5 + 5/5 + 7 + 8 + 9 + 13 + 14 + 15 + 17 + 23) = \frac{1}{10}(116) = 11/6$$

$$\frac{1}{2}(11/6) = 5/8$$

خط فقر با نصف میانگین برابر است.

(فصل ۳- درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۵. گزینه ۲ درست است.

نرخ بیکاری عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال.

مجموع جمعیت بیکار و جمعیت شاغل، جمعیت فعال را تشکیل می‌دهد.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{700}{700+1800} \times 100 = \frac{700}{2500} \times 100 = 28\%$$

(فصل ۳- درس ۱؛ سطح دشواری: ساده)

۶. گزینه ۲ درست است.

گزاره $p \Rightarrow q$ زمانی نادرست است که p درست و q نادرست باشد. با توجه به ارزش گزاره‌های p و q ارزش گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$(r \vee p) \Rightarrow (r \vee T) \equiv (r \vee p) \Rightarrow T \equiv T \quad \text{صحت تالی} \quad \text{گزینه ۱:}$$

$$(\sim p \wedge q) \vee (\sim p \wedge \sim r) \equiv \sim p \wedge (q \vee \sim r) \equiv F \wedge (q \vee r) \equiv F \quad \text{گزینه ۲:}$$

$$p \Leftrightarrow ((T \wedge F) \Rightarrow (\sim r \vee p)) \equiv p \Leftrightarrow (F \Rightarrow (\sim r \vee p)) \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T \quad \text{گزینه ۳:}$$

$$\sim (r \vee T) \vee (\sim r \vee T) \equiv \sim T \vee T \equiv F \vee T \equiv T \quad \text{گزینه ۴:}$$

(فصل ۱- درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۷. گزینه ۲ درست است.

در مثلث قائم‌الزاویه رابطه فیثاغورث برقرار است: $a^2 + b^2 = c^2$
تغییرات گفته شده را در این رابطه اعمال می‌کنیم:

$$a^2 + \left(\frac{3}{2}b\right)^2 = \left(\frac{5}{2}b\right)^2 \Rightarrow a^2 + \frac{9}{4}b^2 = \frac{25}{4}b^2 \Rightarrow a^2 = \frac{25}{4}b^2 - \frac{9}{4}b^2$$

$$\Rightarrow a^2 = \frac{16}{4}b^2 \Rightarrow a^2 = 4b^2 \Rightarrow a = 2b$$

(فصل ۱- درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۸. گزینه ۴ درست است.

عبارت داخل قدرمطلق در محدودهٔ داده شده مثبت است:

$$1 \leq x < \frac{7}{6} \Rightarrow 2 \leq x+1 < \frac{13}{6} \Rightarrow |x+1| = x+1$$

ورودی تابع علامت در محدودهٔ داده شده منفی است:

$$1 \leq x < \frac{7}{6} \xrightarrow{\times(-1)} -\frac{7}{6} < -x \leq -1 \Rightarrow \text{sign}(-x) = -1$$

پس عبارت مورد نظر برابر است با:

$$[2x - 3 + x + 1] - 1 = [3x - 2] - 1 = [3x] - 2 - 1 = [3x] - 3$$

باید محدوده $3x$ را مشخص کنیم که بتوانیم مقدار $[3x]$ را به دست آوریم:

$$1 \leq x < \frac{7 \times 3}{6} \Rightarrow 3 \leq 3x < 3.5 \Rightarrow [3x] = 3 \Rightarrow A = [3x] - 3 = 3 - 3 = 0$$

(فصل ۲- درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۹. گزینه ۴ درست است.

ابتدا قیمت جدید برنج را محاسبه می کنیم. ۲۵ درصد افزایش یعنی:

$$40000 + 40000 \times \frac{25}{100} = 40000 + 10000 = 50000$$

طبق فرمول شاخص بها، قیمت جدید نان (X) را محاسبه می کنیم:

$$150 = \frac{X \times 200 + 50000 \times 30}{1000 \times 200 + 40000 \times 30} \times 100 \Rightarrow 150 = \frac{200X + 1500000}{1400000} \times 100$$

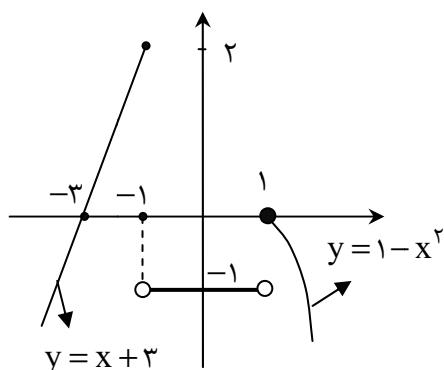
$$\Rightarrow 150 \times 14000 = 200X + 1500000 \Rightarrow 2100000 - 1500000 = 200X \Rightarrow X = 3000$$

قیمت سال پایه ۱۰۰۰ تومان و قیمت جدید نان ۳۰۰۰ تومان است؛ پس ۳ برابر شده است.

(فصل ۳- درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰. گزینه ۴ درست است.

با رسم تابع f برد تابع را به دست آوریم. ضریب x^2 منفی و رأس سهمی max است.

$$1) y = 1 - x^2 \xrightarrow{x \geq 1} y = 1 - (1)^2 = 0 \Rightarrow (1, 0)$$

$$2) y = x + 3 \xrightarrow{x \leq -1} y = (-1) + 3 = 2 \Rightarrow (-1, 2)$$

$$\xrightarrow{x \leq -1} y = (-3) + 3 = 0 \Rightarrow (-3, 0)$$

برد تابع $y \leq 2$ می باشد که عدد $\frac{5}{2}$ در این محدوده نیست.

(فصل ۲- درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱. گزینه ۱ درست است.

هر ضابطه در تابع پلکانی، تابع ثابت خواهد بود بنابراین:

$$f \Rightarrow a + 3 = 0 \Rightarrow a = -3 \rightarrow f(x) = \begin{cases} 4 & x < 0 \\ -1 & x \geq 0 \end{cases}$$

$$f(5) = -1 \Rightarrow h(f(5)) = h(-1) \xrightarrow{\text{تابع همانی}} h(-1) = -1$$

$$g(a + \sqrt{5}) = g(-3 + \sqrt{5}) \xrightarrow{\text{تابع علامت}} g(\text{منفی}) = -1$$

$$h(f(5)) - g(a + \sqrt{5}) = -1 - (-1) = -1 + 1 = 0$$

(فصل ۲- درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲. گزینه ۳ درست است.

$$y = -|x| \xrightarrow{\text{یک واحد به راست}} y = -|x - 1| \xrightarrow{\text{دو واحد به بالا}} y = -|x - 1| + 2$$

$$\xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور طول ها}} y = |x - 1| - 2 \xrightarrow{x=0} f(0) = |0 - 1| - 2 = 1 - 2 = -1$$

۱۳. گزینه ۳ درست است.

$$۱) -۱ < x < ۰ \Rightarrow \begin{cases} |x| = -x \\ [x] = -۱ \end{cases} \Rightarrow y = -x(x + \text{sign}(-۱)) = -x(x - ۱) \Rightarrow y = -x^2 + x$$

$$۲) ۰ \leq x < ۱ \Rightarrow \begin{cases} |x| = x \\ [x] = ۰ \end{cases} \Rightarrow y = x(x + \text{sign}(۰)) = x(x + ۰) \Rightarrow y = x^2$$

تابع همانی $g(x) = -x^2 + x + x^2 = x$: مجموع دو تابع ساخته شده

(فصل ۲ - درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴. گزینه ۱ درست است.

با توجه به دامنه $\frac{g}{f}$ اشتراک دامنه‌های f و g به صورت $\{۱, ۲, ۳\}$ می‌باشد که قطعاً $f(۳) = ۰$ بوده است که $x = ۳$ از

اشتراک حذف و دامنه $\frac{g}{f}$ به صورت $\{۱, ۲\}$ داده شده است.

$$b = ۲, a - ۳b = ۰ \xrightarrow{b=۲} a - ۶ = ۰ \Rightarrow a = ۶$$

$$* a - b + \left[-\frac{b}{a}\right] = ۶ - ۲ + \left[-\frac{۲}{۶}\right] = ۴ + \left[-\frac{۱}{۳}\right] = ۴ - \frac{۱}{۳} = ۳$$

(فصل ۲ - درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$f(x) = (n + ۲)x^2 + mx - ۵$$

ابتدا ضابطه f را به شکل استاندارد می‌نویسیم:

این تابع در صورتی یک تابع ثابت است که هیچ جمله‌ای با متغیر x نداشته باشند، پس ضرایب x^2 و x باید همگی صفر باشند و $f(x) = -۵$ است:

$$n + ۲ = ۰ \Rightarrow n = -۲, m = ۰ \Rightarrow m + n = -۲$$

از طرفی تابعی که به هر عدد حقیقی همان عدد را نسبت دهد، تابع همانی است. پس مقدار خواسته شده برابر است با:

$$\frac{g(-۲)}{f(-۲)} = \frac{-۲}{-۵} = \frac{۲}{۵}$$

(فصل ۲ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۶. گزینه ۱ درست است.

p	q	r	$(p \Rightarrow q) \wedge r$	$\sim q$	$((p \Rightarrow q) \wedge r) \Leftrightarrow \sim q$
د	د	د	$د \wedge د \equiv د$	ن	ن
د	د	ن	$د \wedge ن \equiv ن$	ن	د
د	ن	د	$د \wedge د \equiv ن$	د	ن
د	ن	ن	$د \wedge ن \equiv ن$	د	ن
ن	د	د	$د \wedge د \equiv د$	ن	ن
ن	د	ن	$د \wedge ن \equiv ن$	ن	د
ن	ن	د	$د \wedge د \equiv د$	د	د
ن	ن	ن	$د \wedge ن \equiv ن$	د	ن

(فصل ۱ - درس ۱؛ سطح دشواری: ساده)

۱۷. گزینه ۴ درست است.

$$\begin{cases} f+g=3x-1 \\ f-g=5-x \end{cases} \Rightarrow 2f=2x+4 \Rightarrow f(x)=x+2$$

$$f+g=3x-1 \Rightarrow x+2+g=3x-1 \Rightarrow g(x)=3x-1-(x+2) \Rightarrow g(x)=2x-3$$

$$\left(\frac{g}{f}\right)_{(-1)} = \frac{2(-1)-3}{-1+2} = -5$$

(فصل ۲ - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۸. گزینه ۱ درست است.

$$f \xrightarrow{\text{تابع همانی}} a+3=1 \Rightarrow a=-2$$

$$g \xrightarrow{\text{تابع ثابت}} b-1=0 \Rightarrow b=1 \Rightarrow g(x)=b^2+1=(1)^2+1 \Rightarrow g(x)=2$$

$$f\left(-\frac{1}{2}\right)+g(-2)=f(-1)+g(-2)=-1+2=1$$

۱۹. گزینه ۳ درست است.

$[4 \times (\text{متوسط تعداد کلمات در هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار})] = \text{شاخص پایه آموزش}$

$$\left[(x+5) \times \frac{4}{10}\right] = 4 \Rightarrow \left[\frac{4x+20}{10}\right] = 4$$

$$\Rightarrow 4 \leq \frac{4x+20}{10} < 5 \xrightarrow{\times 10} 40 \leq 4x+20 < 50 \xrightarrow{-20} 20 \leq 4x < 30 \xrightarrow{\div 4} 5 \leq x < 7.5$$

(فصل ۳ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۱ درست است.

$$\bar{X} = \frac{(4 \times 9) + (1 \times 10) + (3 \times 12) + (2 \times 13)}{4+1+3+2} = \frac{108}{10} = 10.8$$

$$\text{خط فقر به روش میانگین} = \frac{\bar{X}}{2} = \frac{10.8}{2} = 5.4$$

طبق جدول هیچ یک از کارکنان شرکت زیر خط فقر قرار ندارند.

(فصل ۳ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

علوم و فنون ادبی (۲)

۲۱. گزینه ۳ درست است.

با توجه به مطالب صفحه ۸۲ و ۸۳ کتاب درسی، موارد «ب، پ، ت» به درستی بیان شده است
بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) شعر هندی، شعری معنی‌گرا است نه صورت‌گرا و شاعران به معنی بیشتر توجه داشتند.

ث) شاعران این دوره برای مضمون‌سازی، از هر پدیده‌ای در عالم طبیعت یا هر موضوعی در قلمرو ذهن استفاده می‌کردند.

علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۲ و ۸۳؛ سطح دشواری: متوسط

۲۲. گزینه ۲ درست است.

در کتاب‌های دوره سبک هندی، سه نوع نثر می‌توان دید:

۱- نثر ساده: به دو بخش تقسیم می‌شود:

الف) کتاب‌هایی که در خارج از ایران نوشته شده‌اند:

- کتب داراشکوه در هند

- شرفنامه بدلیسی در عثمانی (البته، دیباچه این کتاب به نشر مصنوع است).

- بدایع الوقایع واصفی در ماوراءالنهر

(ب) کتاب‌هایی که در ایران نوشته شده‌اند:

- تذکره شاه طهماسب از شاه طهماسب صفوی

- عالم آرای عباسی از اسکندر بیگ منشی (ترکمان)

- عین‌الحیات از علی‌بن‌حسین واعظ کاشفی

- مجالس‌المؤمنین از قاضی نورالله شوشتری

- جامع عباسی از شیخ بهایی

۲- نشر مصنوع: عباس‌نامه وحید قزوینی و محبوب‌القلوب میرزا برخوردار فراهی

۳- نشر بینابین: حبیب‌السیر از خواندمیر و احسن‌التواریخ از حسن‌بیگ روملو

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۳ و ۸۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۲. گزینه ۴ درست است.

با توجه به مطالب صفحه ۸۳ و ۸۴ کتاب درسی موارد «الف، ب، ت» به‌درستی بیان شده است؛

بررسی عبارت‌های نادرست:

(پ) در دوره صفویه، فقط دیباچه آثاری مثل «شرفنامه بدلیسی» و «عیار دانش» به نشر مصنوع است.

(ث) بدایع الوقایع اثر واصفی، در ماوراءالنهر نوشته شده است نه در عثمانی.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۳ و ۸۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

کتاب (محبوب‌القلوب)، اثر میرزا برخوردار فراهی و احسن‌التواریخ، اثر حسن‌بیگ روملو است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۳ و ۸۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۳ درست است.

گزینه (۳) هرچند که واقع‌گرا بودن جزو ویژگی‌های زبانی سبک هندی است؛ ولی جزو دلایل حذف ویژگی‌های سبکی زبان

قدیم در این دوره نیست. در ادامه گزینه (۳)، در این دوره با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد در ایران، کاربرد لغات عربی کم

شد و از طرفی حملات تیموریان و ازبکان، سبب رواج لغات ترکی و ضعف زبان فارسی شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

با توجه به مطالب صفحه ۸۱ کتاب درسی، موارد (۱، ۲ و ۴) از مهم‌ترین دلایل حذف ویژگی‌های سبکی زبان قدیم در آثار

دوره سبک هندی است و به‌درستی بیان شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۱ و ۸۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

در دوره رواج سبک هندی، از یک‌سو به دلیل کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران و از سوی دیگر،

شاعران و ادب‌گرایی سلاطین هند، شاعران به دربارهای هند روی آوردند. این دو دلیل در گزاره‌های «ب» و «پ» به‌درستی

بیان شده است.

اما موارد «الف» و «ت» جزو نمونه‌های تأثیرپذیری فرهنگ هند از فرهنگ ایرانی در این دوره است که در صفحه (۵۹) به-

درستی بیان شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۵۹؛ سطح دشواری: آسان)

۲۷. گزینه ۲ درست است.

وحشی بافقی و محتشم کاشانی از شاعران قرن دهم هستند.

کلیم کاشانی، صائب تبریزی و بیدل دهلوی از شاعران قرن یازدهم هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۰ و ۶۱؛ سطح دشواری: ساده)

۲۸. گزینه ۱ درست است.

توضیحات گزینه «۱» بیانگر ویژگی‌های صائب تبریزی است نه کلیم کاشانی.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۰ و ۶۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

کلیم کاشانی، با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان، «خَلِّقِ المعانی ثانی» لقب گرفت.
صائب تبریزی را خداوندگار مضامین تازه شعر دانسته‌اند.
محتشم کاشانی، در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۶۰ و ۶۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه برعکس آنچه ذکر شده است، بهزاد در دوره شاه اسماعیل و رضا عباسی در دوره شاه عباس، از مفاخر هنر قرن دهم هستند.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷، ص ۵۹ و ۶۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۱. گزینه ۳ درست است.

با توجه به مطالب صفحه ۸۱ و ۸۲ کتاب درسی، موارد ۱، ۲ و ۴ مربوط به ویژگی‌های زبانی شعر در سبک هندی است و به‌درستی بیان شده است؛ اما در گزینه (۳)، استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ در شعر، مربوط به ویژگی ادبی شعر در دوره سبک هندی است و جزو ویژگی‌های زبانی این دوره نیست.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۱ و ۸۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۲. گزینه ۱ درست است.

«ماه سروقامت»، استعاره از یار است. منادا قرار گرفتن یار، تشخیص نیست؛ در سایر ابیات، «نَفَسِ داشتنِ بادِ صبا»، منادا قرار گرفتن «نسیمِ سحر» و «کمر بستنِ غنچه»، دارای آرایه تشخیص‌اند.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹، ص ۷۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

«شب گیسو» و «آتش سودا» اضافه تشبیه‌ای‌اند اما در سایر ابیات «چشم خرد»، «در اندیشه» و «لبِ لاله» اضافه استعاره‌ای‌اند.
(از مصراع دوم می‌شد فهمید که مقصود از لاله، گل لاله است!)
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹، ص ۷۱ تا ۷۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۴. گزینه ۲ درست است.

در سه بیت از ابیات ذکرشده، استعاره به کار رفته است.
بیت اول: بُت (استعاره از معشوق زیبارو)، بیت چهارم: چراغ زمانه (استعاره از خورشید)، بیت پنجم: شمع گردون (استعاره از خورشید)، در بیت دوم: «تیر عشق» و «ناوک هجر» تشبیه است نه استعاره!
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹، ص ۷۱ تا ۷۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

در این بیت، «گلِ خندان» استعاره مصرّحه از معشوق و «آب روان» استعاره مصرّحه از اشک است. هیچ استعاره مکنیه‌ای در این بیت وجود ندارد.
استعاره مکنیه در سایر ابیات:

(۱) «محبت» استعاره مکنیه از خانه‌ای که در دارد.

(۳) «مهر» استعاره از گلی که می‌کارند.

(۴) «زمانه» استعاره مکنیه از انسانی که نقش برمی‌آورد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹، ص ۷۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۶. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه پنج استعاره وجود دارد: ۱- بادام تر؛ استعاره از چشمِ پُر از اشک؛ ۲- آبِ گل؛ استعاره از اشک ۳- گلاب؛ استعاره از اشک ۴- گل؛ استعاره از رُخسار ۵- بادام؛ استعاره از چشم؛

استعاره‌های سایر گزینه‌ها:

(۱) - نرگس: چشم ۲- لاله: چهره زیبا ۳- مروارید: اشک

(۳) استعاره وجود ندارد؛ بلکه سه تشبیه به کار رفته است: ۱- گیسو به کمند ۲- زبان به خنجر ۳- لبان به قند.

(۴) رُخ اندیشه (اضافه استعاری = استعاره مکنیه)، زلفِ سخن (اضافه استعاری = استعاره مکنیه)

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹ و ۱۰، ص ۷۱ تا ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۷. گزینه ۱ درست است.

منادا قرار گرفتن غیر انسان، نوعی استعاره مکنیه را خلق می‌کند که به آن «تشخیص» می‌گویند. در این بیت «آبشار» استعاره مکنیه از انسانی است که حذف شده است (انسان: مشبّه به محذوف).

در سایر ابیات، استعاره مصرّحه وجود دارد: سرو روان: معشوق / ستاره تابان: معشوق / آتش (مصراع دوم گزینه ۴): عشق
* لازم به ذکر است که در گزینه‌های «۲» و «۳» سرو روان و ستاره تابان، استعاره مصرّحه از انسان‌اند. منادا واقع شدن چنین استعاره‌هایی، تشخیص به وجود نمی‌آورد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹، ص ۷۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۸. گزینه ۴ درست است.

ای باد صبح‌دم: تشخیص = استعاره مکنیه - بُتِ نامهربان: استعاره مصرّحه از معشوق زیبارو؛ هر دو نوع استعاره در این بیت به کار رفته است. سایر گزینه‌ها:

(۱) فقط دارای استعاره مکنیه (از نوع اضافه استعاری) است: آستان وصال، آستین خیال

(۲) فقط استعاره مصرّحه به کار رفته است (شب: موهای سیاه).

(۳) فقط استعاره مصرّحه دارد (سرو سهی: انسان بلندقامت)

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹ و ۱۰، ص ۷۱ تا ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۹. گزینه ۴ درست است.

اگر یک مصراع از هر بیت را درست بخوانیم و پایه‌های آوایی آن‌ها را تعیین کنیم و ترتیب هجاهای کوتاه و بلند هر پایه را مشخص نماییم، درمی‌یابیم که در هریک از گزینه‌ها یک پایه آوایی مشخص تکرار شده است. به جز گزینه (۴) که از پایه چهارم آن، یک هجای بلند حذف شده است. الگوی پایه‌های آوایی و خوشه‌های هجایی هر یک از گزینه‌ها چنین است:

(۱) --- U | --- U | --- U | --- U

(۲) --- U | --- U | --- U | --- U

(۳) - U --- | - U --- | - U --- | - U ---

(۴) - U | - U | - U | - U

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۳ تا ۷۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۰. گزینه ۴ درست است.

بعد از تقطیع هجایی مصراع اول هریک از گزینه‌ها، درمی‌یابیم که تنها، ترتیب و تعداد هجاهای (کوتاه و بلند) گزینه «۴»، با ترتیب و تعداد هجاهای الگوی صورت سؤال، مطابقت دارد. البته، نحوه برش و جداسازی پایه‌های آوایی یا خوشه‌های هجایی نیز در این سؤال مورد توجه است؛ زیرا بعضی از ابیات، با آن‌که از نظر تعداد هجاها با هم یکسان هستند؛ اما پایه‌های آوایی آن‌ها را می‌توان به دو صورت تعیین نمود. مانند گزینه‌های «۲» و «۴» که در این جا صرفاً برشی مورد نظر است که با الگوی صورت سؤال مطابقت داشته باشد. تقطیع هجایی و پایه‌های آوایی هریک از گزینه‌ها عبارتند از:

(۱) - U --- | - U --- | - U --- | - U ---

(۲) --- U | U --- | --- U | U --- یا // --- | U U --- | --- | U U ---

(۳) --- | U - U - | U U --- یا // --- U | - U - U | U -

(۴) --- U | U --- U | U --- U | U --- یا // --- | U U --- | U U --- | U U ---

تذکر: در چنین مواردی که پایه‌های آوایی یک مصراع را می‌توان به دو صورت تعیین نمود، به صورت سؤال توجه می‌کنیم و پاسخ را براساس صورت سؤال، مشخص می‌کنیم.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۶۳ تا ۷۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۱. گزینه ۱ درست است.

فقط هریک از ابیات گزینه «۲» از چهار پایه آوایی و وزن واژه تکراری حاصل شده‌اند. به این صورت که بیت «الف» از تکرار چهار بار (— — — —) و بیت «پ» از تکرار چهار بار (— — — —) فراهم آمده است. وزن تمامی ابیات عبارت است از:

الف) — — — — | — — — — | — — — — | — — — —
ب) — — — — | — — — — | — — — — | — — — —
پ) — — — — | — — — — | — — — — | — — — —
ت) — — — — | — — — — | — — — — | — — — —

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸ و ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۲ درست است.

وزن بیت گزینه «۲» ناهمسان است و اگر براساس ترتیب هجاهای کوتاه و بلند، آن‌ها را به صورت پایه‌های آوایی در بیاوریم، هیچ‌گونه نظم تکراری بین پایه‌های آوایی آن دیده نمی‌شود؛ چه به صورت همسان یک پایه‌ای و چه به صورت همسان دولختی.

نمایش پایه‌های آوایی یک مصراع از هر گزینه عبارت است از:

۱) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »
۲) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »
۳) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »
۴) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »

به جز گزینه «۲» بقیه گزینه‌ها، وزن همسان دولختی دارند؛ یعنی در هر مصراع، دو پایه آوایی، یک در میان تکرار می‌شود. به بیان دیگر، هر مصراع به دو نیم مصراع تقسیم می‌شود و در هر نیم مصراع دو پایه آوایی متفاوت می‌آید و پایه‌های آوایی نیم مصراع دوم عیناً تکرار پایه‌های آوایی نیم مصراع اول است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۱، ص ۸۸ تا ۹۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۳. گزینه ۲ درست است.

اگر یک مصراع از هر بیت را ابتدا تقطیع هجایی کنیم و سپس در بسته‌های ۳ هجایی یا ۴ هجایی یا ۳ و ۴ هجایی قرار دهیم، درمی‌یابیم که تنها یک مصراع از بیت گزینه «۲» را می‌توانیم یک بار به صورت « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — » یا به صورت « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — » تقطیع به ارکان نمایش الگوی هجایی همه گزینه‌ها چنین است:

۱) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »
۲) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — » یا « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »
۳) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »
۴) « — — — — | — — — — | — — — — | — — — — »

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۸۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۱ درست است.

با توجه به توضیحات صفحه ۸۹ کتاب درسی، گزاره‌های «الف، ب، ت» درست ذکر شده‌اند و بر این اساس، گزینه «۱» درست است. اما در موارد «پ و ث» که به غلط بیان شده‌اند، هجای پایان نیم مصراع، مانند پایان مصراع، همیشه بلند است نه کشیده. در اوزان همسان دولختی، هر مصراع چهارپایه آوایی دارد؛ اما وزن آن، تکرار یک پایه آوایی همسان نیست؛ بلکه، دو پایه آوایی به صورت یک در میان یا تناوبی، دو بار تکرار می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ص ۸۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۵. گزینه ۴ درست است.

در این بیت، واژه «عهد» در معنای «دوران» به کار رفته است و رونق عهد شباب، به اعتبار دوران جوانی اشاره دارد، اما در سایر ابیات از بی‌وفایی یار سخن رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ۸۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۶. گزینه ۳ درست است.

این بیت هم مانند بیت صورت سؤال، از فتنه‌گری روزگار سخن می‌گوید.
مفهوم سایر ابیات:

(۱) فتنه‌گری حُسن معشوق

(۲) فتنه‌گری چشم معشوق که در آسمان و زمین، فتنه برمی‌انگیزد!

(۴) فتنه‌انگیزی چشم معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۷. گزینه ۴ درست است.

هر دو بیت به این نکته اشاره دارند که در پس هر عیش و شادمانی، باید منتظر اتفاق ناگواری بود.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۱ درست است.

بیت «ب»: عیش و خوشی‌های گلشن دنیا، مثل خمار، زودگذر و ناپایدار است. / بیت «الف» حمل بار امانت عشق، فقط بر دوش انسان گذاشته شده است. / بیت «پ» تحمل سختی‌های عشق، لازمه عاشقی است.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۷ و ۹، ص ۶۲، ۷۷ و ۷۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۳ درست است.

این بیت از طی شدن ایام شباب (جوانی) سخن می‌گوید؛ اما سایر ابیات از ناپیدا بودن آغاز و انجام جهان و غفلت آدمی از آن.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹، ص ۷۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

این بیت از ناپاکی آیینۀ دل سخن می‌گوید که در چنین دلی، خدا جلوه نمی‌کند.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸، ۹ و ۱۱، ص ۷۰، ۷۵ و ۹۰؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۲)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت نادرست:
فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از سطح عملی و ظاهری فرهنگ غرب به سطح نظری و عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

- فرهنگ غرب از سده هفدهم تا بیستم، شکل جدیدی به روابط میان جوامع با جامعه جهانی بخشید.
- در دو سده نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.
- جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۳. گزینه ۳ درست است.

- پیش از استعمار: اقتصاد کشورهای غیرغربی، اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل بود. روابط تجاری نیز در حدی نبود که استقلال سیاسی آن کشورها را در معرض خطر قرار دهد.
- دوران استعمار: اقتصاد کشورهای استعمار شده و تحت نفوذ برای رفع نیازهای اقتصادی کشورهای غربی به تدریج تغییر یافت و ویژگی‌های خاصی پیدا کرد.
- دوران استعمار نو: اقتصاد وابسته، آن‌ها را ناگزیر می‌ساخت تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۴. گزینه ۲ درست است.

- جریان راست بلوک غرب و جریان چپ بلوک شرق را تشکیل می دهد.
 - جریان راست شامل آمریکا و اروپای غربی و جریان چپ شامل چین، شوروی و اروپای شرقی بود.
 - جریان راست معتقد به لیبرالیسم و جریان چپ منتقد آن بود.
 - شعار جریان راست، آزادی به خصوص آزادی اقتصادی و شعار جریانی چپ، عدالت و توزیع مناسب ثروت بود.
- (جامعه شناسی (۲) - درس ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

- از مهم ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.
 - بعد از جنگ جهانی دوم نیز، صلحی پایدار برقرار نشد.
 - نظریه پردازان غربی، پس از فروپاشی بلوک شرق، طرف دیگری را برای جنگ جست و جو می کنند و جنگ را از کشورهای غربی (جنگ میان بلوک شرق و غرب) به فرهنگ ها و تمدن هایی منتقل کرده اند که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند.
 - مفاهیم شمال و جنوب، عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد.
- (جامعه شناسی (۲) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۶. گزینه ۱ درست است.

- نسل اول روشنفکران، مسائل جهان اسلام را از نوع مشکلاتی می دانستند که در اثر عقب ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.
- (جامعه شناسی (۲) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

- الف) تعامل عالمان شیعه با قاجار، براساس مقاومت منفی بود.
 - ب) انقلاب اسلامی ایران، یک انقلاب فراگیر مردمی بود که همه اقشار و گروه های جامعه را در بر می گرفت.
 - پ) انقلاب آزادی بخش، در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مقیم غرب موفق می شدند.
- (جامعه شناسی ۲ - درس ۱۴؛ سطح دشواری: آسان)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

- تفکر التقاطی آمیزه ای از باورها و ارزش هایی است که از مکاتب و جهان بینی های مختلف (نه مشابه) گردآوری می شوند و به صورت ناسازگار در کنار هم چیده می شوند و مصداق آن، بیان اندیشه های روشنفکران چپ در پوشش دینی در کشورهای اسلامی بود.
- (جامعه شناسی (۲) - درس ۱۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۹. گزینه ۱ درست است.

- ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاستش، به این حضور نیاز دارد، بعد دیگری از بحران معرفتی - علمی است؛ یعنی ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی های معرفتی و علمی آن.
 - متفکران پسامدرن، زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده و نیازمند علمی بود که حضور جهانی آن را توجیه کند؛ اما اندیشه های پسامدرن این ظرفیت را نداشتند.
 - تردید درباره مبانی علوم تجربی غربی، در حقیقت تردید درباره بنیان های هویتی فرهنگ غرب، یعنی لایه های عمیق یا همان فلسفه روشنگری بود.
- (جامعه شناسی (۲) - درس ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

- برخی کشورهای غربی با دور زدن قوانین بین المللی سوء استفاده از نیاز مالی و کم اطلاعی افراد و دولت ها، همچنان به دفن زباله های سمی خود به کشورهای فقیر ادامه می دهند. در قرن بیستم کشورهای غربی زباله های سمی خود را به کشورهای جهان سوم ارسال کردند تا در آن جا دفن یا انبار شود، برخی جنبش های حامی محیط زیست این اقدام را استعمار سمی و نژادپرستی زیست محیطی نامیده اند.

- انسان مدرن با انقلاب صنعتی، تسلط و پیروزی بر طبیعت را به خود نوید می‌داد ولی از همین منظر، طبیعت نیز نخستین مسائل و مشکلات خود را نشان داد. بدین ترتیب رابطه متقابل انسان و طبیعت دچار اختلال گردید.

- بحران زیست‌محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.

(ب) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد.

(پ) باغ‌سازی ایرانی ارتباطی نزدیک با باورهای مذهبی و اعتقادات سازندگان آن‌ها داشته است. نشان‌دهنده تعامل میان جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مرتبط با دیدگاه دوم به تعامل میان جهان‌ها است.

(۲) مرتبط با دیدگاه سوم و دیدگاه متفکران مسلمان به جهان تکوینی است.

(۳) در دیدگاه اول جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

- نبود عدالت $\leftarrow$ پیامد
جوامع / تباه شدن منابع و امکانات

- نبود حقیقت $\leftarrow$ پیامد
عدم توانایی دفاع از حقانیت ارزش‌های خود

- نبود تعهد و مسئولیت $\leftarrow$ پیامد
زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول فراهم نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۳ درست است.

- اشغال یک سرزمین خارجی با توسل بر قدرت نظامی و سیاسی $\leftarrow$ استعمار

- دلبستگی و تعلق به سرزمین و نژاد و ... به طوری که آن عناصر را آرمان اساسی انسان و جوامع بدانیم $\leftarrow$ ناسیونالیسم

- قوم مغلوب، برتری فرهنگ جامعه مسلط را می‌پذیرد $\leftarrow$ امپریالیسم فرهنگی

- آرمان‌ها و ارزش‌های آن، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد $\leftarrow$ صهیونیسم

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲، ۳ و ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

- پیامد روشنگری در قرون نوزدهم و بیستم $\leftarrow$ دانش‌ابزاری

- وجه اشتراک استبداد ایلی و قومی و استبداد استعماری $\leftarrow$ هویت غیراسلامی

- وجه اشتراک همه روشنگری‌های خاص $\leftarrow$ نفی وحی

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۴ و ۵؛ سطح دشواری: آسان)

روانشناسی

۶۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: انگیزه و نگرش هر دو در پاسخ به چرایی رفتار مطرح می‌شوند.

عبارت دوم: نگرش باعث می‌شود تا خواسته جمعی را به خواسته فردی ترجیح دهیم.

عبارت چهارم: این که سارا عاشق رمان و داستان خواندن است «که باعث می‌شود تا پاسی از شب بیدار بماند»، نشان‌دهنده انگیزه درونی است.

عبارت پنجم: انگیزه درونی مطابق با نیازهای فطری انسان است؛ زیرا منبع آن درون انسان است.

(درس ۷، ص ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۳ و ۱۶۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۴ درست است.

عبارت اول ← استعداد و توانایی ← درونی - پایدار - غیرقابل کنترل

عبارت دوم ← تمرین و تکرار ← درونی - ناپایدار - قابل کنترل

عبارت سوم ← دشواری تکلیف (شرایط) ← بیرونی - پایدار - غیرقابل کنترل

عبارت چهارم ← انضباط شخصی ← درونی - ناپایدار - قابل کنترل

* نکته: شرایط نامناسب اقتصادی جزو اسناد دشواری تکلیف محسوب می‌شود و از آنجا که تحت اختیار ما نیست، وضعیتی پایدار تلقی می‌گردد.

(درس ۷، ص ۱۷۴ تا ۱۷۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

(۱) مهسا به تغییر نگرش خود (تغییر در مواضع عقیدتی) پرداخته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) هیچ تغییری اتفاق نیفتاده است و در واقع توجیه غیرعقلانی اتفاق افتاده است.

(۳) تغییر رفتار، یعنی ترک مصرف مواد شربینی و قندی اتفاق افتاده است.

(۴) هیچ تغییری اتفاق نیفتاده است و در واقع توجیه غیرعقلانی و انکار اتفاق افتاده است.

(درس ۷، ص ۱۶۹ و ۱۷۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول ← ناکامی باعث معده‌درد شده ← عامل ایجاد بیماری جسمانی

عبارت دوم ← کینه‌ورزی و نفرت باعث سرطان شده ← عامل ایجاد بیماری جسمانی

عبارت سوم ← بی‌اختیاری در کنترل ادرار و مدفوع باعث وسواس شده ← پیامد بیماری جسمانی

عبارت چهارم ← ا.م. اس، باعث ناامیدی و افسردگی شده ← پیامد بیماری جسمانی

عبارت پنجم ← استرس شغلی زیاد باعث فشار خون بالا شده ← عامل ایجاد بیماری جسمانی

(درس ۸، ص ۱۹۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

عبارت اول ← ناتوانی کامل و شدید (سمت چپ پیوستار)

عبارت دوم ← رژیم غذایی متعادل ← کربوهیدرات زیاد و چربی کم

عبارت سوم ← فشار روانی مثبت باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود.

عبارت چهارم ← فرد پس از برداشت اولیه خود از موقعیت فشارآور از خود می‌پرسد: آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟

(درس ۸، ص ۱۸۹، ۱۹۳، ۱۹۷ و ۱۹۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

سردرد میگرنی ← علامت جسمانی
وحشت، نگرانی ← علامت هیجانی (۲ تا)
فراموشی، حواس پرتی ← علامت شناختی (۲ تا)
امتناع از گرفتن پاسخ (اجتناب) ← علامت رفتاری (۱)
(درس ۸، ص ۱۹۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۴ درست است.

بین باور و رفتار محمد هماهنگی وجود ندارد؛ پس دچار ناهماهنگی شناختی شده است. (دو شناخت متناقض دارد.) احسان بین تلاش عاطفی و نتیجه کار خود، رابطه‌ای نمی‌بیند و نتیجه را مستقل از رفتار خود می‌پندارد، پس به درماندگی آموخته‌شده دچار شده است.

(درس ۷، ص ۱۶۹ و ۱۷۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۱ درست است.

خانم غفاری نمره ۶۳ ← در برابر فشار روانی جداً آسیب‌پذیر است. (بین ۵۰ تا ۷۰)
آقای رستمی نمره ۴۲ ← در برابر فشار روانی آسیب‌پذیر است. (بین ۳۰ تا ۴۹)
خانم شاه‌محمدی نمره ۷۵ ← در برابر فشار روانی خیلی آسیب‌پذیر است و نیاز به مراقبت‌های ویژه دارد. (نمره بالاتر از ۷۵)
(درس ۸، ص ۱۹۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۴ درست است.

مقابله‌های سازگارانه به حل مسائل، برطرف کردن عامل فشارآور و به حداقل رساندن و یا تحمل فشار روانی کمک می‌کند و عبارتند از: استفاده از مهارت حل مسئله، مشورت و راهنمایی گرفتن، استفاده از حس شوخ‌طبعی، فعالیت بدنی و ورزش کردن. مقابله‌های ناسازگارانه مضر هستند و به حل مسئله و برطرف کردن فشار روانی کمک نمی‌کند؛ مانند منفعل بودن، در انتظار معجزه بودن، انجام دادن رفتارهای تکانشی، بدون فکر و تأمل و استفاده از داروهای شیمیایی، دخانیات و سایر مواد مشابه. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست

(۲) درست - نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - نادرست

(درس ۸، ص ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۲ و ۲۰۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۵. گزینه ۴ درست است.

هر سه گزینه «۱» (تحقیر توسط دیگران)، «۲» (عدم حمایت اجتماعی) و «۳» (تحقیر و کوچک شمردن توسط دیگران) به عوامل بیرونی مؤثر بر شکل‌گیری باور غلط اشاره دارند؛ اما گزینه «۴» (یعنی ناامیدی) به عوامل فردی و درونی مؤثر بر شکل‌گیری باورهای غلط اشاره می‌کند.

(درس ۷، ص ۱۶۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۶. گزینه ۲ درست است.

نگرش‌ها در دوران تحصیل دانشگاهی، امکان بیشترین تغییر را پیدا می‌کنند.
نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار می‌شوند.
نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، تابع اصل هماهنگی شناختی هستند، یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.
(درس ۷، ص ۱۷۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

عبارت اول ← تعریف باور است.
عبارت دوم ← تعریف هدف است.
عبارت سوم ← ادراک کنترل است (یعنی ما تمایل داریم همه چیز تحت کنترل ما باشد).

عبارت چهارم ← به ویژگی‌های درماندگی آموخته‌شده، اشاره می‌کند.

(درس ۷، ص ۱۶۵، ۱۶۸ و ۱۷۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۸. گزینه ۱ درست است.

هر سه گزینه ۲، ۳، ۴ اشاره به فشار روانی منفی دارد؛ زیرا پیامدهای ناگواری مانند حواس‌پرتی، عدم تمرکز، ناراحتی، دلخوری و غیره را به دنبال دارد.

اما گزینه ۱ نشانگر فشار روانی مثبت است؛ زیرا باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود.

(درس ۸، ص ۱۹۶؛ سطح دشواری: آسان)

۷۹. گزینه ۲ درست است.

عبارت اول ← تغذیه مناسب ← بلندمدت

عبارت دوم ← شمردن اعداد ← کوتاه‌مدت

عبارت سوم ← تلقین برخی جملات ← کوتاه‌مدت

عبارت چهارم ← تفریح و سرگرمی ← بلندمدت

عبارت پنجم ← ترک موقعیت ← کوتاه‌مدت

(درس ۸، ص ۲۰۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۴ درست است.

دوری از روابط نامشروع و مصرف مواد مخدر، نشان‌دهنده تأثیر غیرمستقیم مذهب است.

(درس ۸، ص ۲۰۴؛ سطح دشواری: متوسط)

زبان عربی (۲)

۸۱. گزینه ۲ درست است.

«بُعِثَ» فعل ماضی مجهول؛ (ردّ گزینه‌های ۴ و ۱)

- «مَكَارِمَ» جمع مکسر؛ (ردّ گزینه‌های ۳ و ۱) / «أَنْقَلَ» اسم تفضیل؛ (ردّ گزینه ۳) / «الْأَشْيَاءَ» جمع؛ (ردّ گزینه ۳)

(عربی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

- «الْصَّدَقَ» (اسم مفرد): راستی، راستگویی؛ (ردّ گزینه‌های ۴ و ۲)

- «مَنْ كُلِّ السَّيِّئَاتِ الَّتِي تَضُرُّهُ يَتَخَلَّصُ»: از همه بدی‌هایی که به او ضرر می‌رساند، رها می‌شود؛ (ردّ گزینه‌های ۴ و ۱) در صورتی

که در گزینه (۱) فعل را به صورت متعدی ترجمه کرده است.

(عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۳. گزینه ۲ درست است.

«لَا يَتَعَوَّنُوا» و «لَا يَعْتَمِدُوا»، فعل نهی از غایب هستند به معنی «نباید یکدیگر را یاری کنند» و «نباید اعتماد کنند»؛

بررسی سایر گزینه‌ها:

«الْجُهَالُ»: جمع به معنی نادانان؛ (ردّ گزینه ۱)

حرف «لَنْ» بر سر فعل مضارع به معنی «آینده منفی» است. (ردّ گزینه ۴)

(یاری نکرده: فعل ماضی منفی است) (ردّ گزینه ۳)

(عربی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۴. گزینه ۴ درست است.

«تُغْرَسُ»: کاشته شود؛ فعل مضارع مجهول است که به صورت معلوم ترجمه شده است.

(عربی (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «خاف: ترسید یا بترسد» (ردّ گزینه ۱)

(۲) «من نفسي: از نفسی که» (ردّ گزینه ۲)

(۳) «يعوذون: پناه می‌برند» (ردّ گزینه ۳)

(عربی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) همانا من روزگار را از دوری تو قیامت دیدم = دوری تو دنیا را جهنم قرار داد!

(۲) هرگاه خرد کامل شود سخن کم می‌شود = سخن بیهوده گفتن مانند لباس بدون اندازه‌گیری دوختن است. (بی‌ارتباط)

(۳) ارزش نعمت را جز کسی که دچار مصیبت شده نمی‌داند = گاهی چشمه زندگی در تاریکی‌ها جست‌وجو می‌شود. (بی‌ارتباط)

(۴) به خدا قسم عشق بدون سرزنش ندیدیم = خداوند عشقی که در آن سرزنش زیاد نبود را نمی‌بیند! (بی‌ارتباط)

(عربی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «نقاشی‌ها: کسی که با قلم شکل‌ها، تصاویر یا خط‌هایی رسم کند»؛ درست آن کلمه (الرّسام: نقاش)

(۲) «ناامید: کسی که امیدی برای موفقیت در هدفش ندارد»؛ درست است.

(۳) «استخوان پوسیده زینتی از طلا یا نقره در دست‌زن»؛ درست آن کلمه (السّوار: دستبند)

(۴) بسیار زورگو: انسانی که بسیار به خود افتخار می‌کند؛ درست آن کلمه (الفخور: فخر فروش)

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: آسان)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

«هؤلاء الشعراء»: این شاعران (اسم اشاره بعد از آن معرفه به «أله» باشد، معنی مفرد می‌دهد) (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)

فعل «استفاده کرده بودند» ماضی بعید است که معادل عربی آن (كان + قد + ماضی) که در گزینه (۴) آمده است. (ردّ سایر گزینه‌ها)

(عربی (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

ترجمه درک مطلب:

«اسلام در طی عصرهای مختلف اهمیت زیادی به نظافت داده است و اولین سوره‌ای که در قرآن کریم نازل شد، در گفته والای خود: «بخوان»، درباره علم صحبت کرده است. پس بعد از آن سوره‌ای آمده است که به دوری از لباس کثیف دستور داده است؛ در قول بلند مرتبه‌اش: «و لباس را تمیز کن».

و اسلام به استفاده از مسواک برای از بین بردن بقایای غذا دستور می‌دهد، همانطور که به رها نکردن خوراکی و نوشیدنی به حالت سرباز دستور داده است تا به آن‌ها گرد و غبار و حشرات نرسد.

۸۹. گزینه ۳ درست است.

از احادیث و مضمون آن مورد تأیید است؛ اما در متن اشاره‌ای به آن نشده است.

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۰. گزینه ۳ درست است.

در مجموع، متن درباره اهمیت پاکیزگی صحبت می‌نماید.

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۱. گزینه ۱ درست است.

در سایر گزینه‌ها به پاکدامنی و دوری از شهوت و پاکی درون اشاره دارد؛ ولی گزینه (۱)، به طهارت ظاهری اشاره می‌نماید.

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۲. گزینه ۳ درست است.

«یهتم» فعل مضارع از باب افتعال است.

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۳. گزینه ۱ درست است.

«المختلّفة» اسم فاعل است.

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۴. گزینه ۴ درست است.

تنها در این گزینه، اسم تفضیل «أهمّ» موجود است.

(عربی (۲) - درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در این گزینه اسم مفعول نداریم.

(۲) «معلومات» اسم مفعول و مبتدای مؤخر است.

(۳) «مشاهیر» مفردش مشهور و جار و مجرور است.

(۴) «مأموم» اسم مفعول و مضاف‌الیه است.

(عربی (۲) - درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۹۶. گزینه ۳ درست است.

زمانی اسم نکره معرفه ترجمه می‌شود که خبر باشد و صفت یا جمله وصفی نگیرد؛ در گزینه (۳) «فائز» خبر و نکره است.

(عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۷. گزینه ۳ درست است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب کلمات «الخضرَاء _ المُذنبین _ کریمَا» صفت مفرد هستند؛ اما گزینه (۳) علاوه بر صفت مفرد

«خَلَابَا» صفت جمله «قَرَأْتُ خَوْلَه» نیز دارد. (فعل بعد از اسم نکره، جمله وصفی است.)

(عربی (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «ها» تعجبی است.

(۲) «مَنْ» موصولی است.

(۳) «إِنْ» فعل دوم «سَأخْبُرُ» را مجزوم نکرده است؛ پس شرط نیست.

(عربی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

«كَانَ + مضارع = ماضی استمراری» «كَانَ التَّلَامِيزُ يَقْدِفُونَ، كَانَ الْأُسْتَاذُ يَلْقَى»؛ (ردّ گزینه‌های ۴ و ۱)

فعل مضارعی که بعد از اسم نکره بیاید و فعل قبل ماضی باشد؛ معادل ماضی استمراری ترجمه می‌شود (گزینه ۲)؛ اما در گزینه

(۳)، باران زیاد نبود تا سیل شود.

(عربی (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

«لَا» امر به معنی «باید» است، هرگاه «وَلَوْ ، فَلَوْ» بر سر فعل مضارع صیغه‌های غائب و متکلم بیاید، به معنی «باید» (لام امر)

است که در گزینه (۱) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «لِمُشَاهِدَةٍ (حرف جر): برای»

(۳) «لِیَعْلَمُوا: برای اینکه بدانند چگونه موفق شوند با آن‌ها صحبت کردیم»

(۴) «لَنَذْکُرَ: تا یاد کنیم»

(عربی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

تاریخ (۲)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های درست:

(ب) رابطه صفاریان با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی را طی کرد.

(ت) یعقوب بدون فرمان و بی‌اجازه خلیفه عباسی به قدرت رسید.

پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید.

روابط زیاریان نیز با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی داشت. مرداویج با شکست سپاهیان خلیفه، شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت و عاملان خلیفه را از آنجا راند. مرداویج حتی خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر می‌پروراند. بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) یکی از مؤسسان حکومت آل‌بویه (احمد) با مشاهده اوضاع نابسامان خلافت، بغداد را تسخیر کرد، اما خلافت را از بین نبرد.

(ب) امیران سلسله‌های طاهری و سامانی عموماً نسبت به خلفای بنی‌عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند.

(تاریخ (۲) - درس ۹، ص ۹۲ و ۹۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

(الف) ابوریحان بیرونی در ریاضیات، نجوم، گاه‌شماری، جغرافیا و هنرشناسی مقام والایی داشت.

(ب) بدون شک برجسته‌ترین فیلسوف ایرانی و جهان اسلام کسی نیست جز بوعلی سینا.

(پ) رساله آبله و سرخک (الجدری و الحصیه) محمد زکریای رازی، حاوی کهن‌ترین توصیف درباره بیماری آبله است.

(ت) جرجیس‌بن جبرائیل رئیس مدرسه جندی‌شاپور و پزشک پراوازه ایرانی به بغداد رفت.

(تاریخ (۲) - درس ۹، ص ۹۷ و ۹۸؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

(الف) محمود غزنوی پس از تصرف ری بسیاری از علما و مردم شهر را به بهانه اسماعیلی بودن به قتل رساند.

(ب) خلیفه، حکومت ایران و عراق را به طغرل سلجوقی بخشید و دستور داد نام وی را در خطبه بخوانند.

(پ) در زمان آل‌بارسلان قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت.

(ت) در زمان ملکشاه سلسله سلجوقی به اوج قدرت رسید و در نتیجه بیشتر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی از بین رفتند و یا به اطاعت سلطان سلجوقی گردن نهادند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۰، ص ۱۰۱ و ۱۰۲ و ۱۰۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

در دوره خوارزمشاهی، قدرت و نقش وزیر نسبت به دوره سلجوقی به شدت کاهش یافت و حتی در مواردی منصب وزیر حذف شد.

(تاریخ (۲) - درس ۱۰، ص ۱۰۷، ۱۰۸ و ۱۰۹؛ سطح دشواری: ساده)

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های درست:

(ب) دیوان سالاران، فیلسوفان، شاعران و فقیهان و در رأس آنان کسانی چون خواجه نصیرالدین طوسی، محمد جوینی و برادرش عطاملک جوینی کوشیدند تا مغول‌ها را با فرهنگ ایرانی و آداب کشورداری آشنا کنند و زمینه مسلمان شدن این قوم غالب را فراهم آورند.

ت) در این دوره، علاوه بر خان‌زادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. حکومت‌های شیعه‌مذهب سربداران، سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله آن‌ها بودند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) هولاکوخان در زمان فرمانروایی برادرش منگوقاآن به ایران حمله کرد.

پ) دورهٔ مسلمانی مغول‌ها از زمان غازان‌خان آغاز شد.

تاریخ (۲) - درس ۱۱ - ص ۱۱۵ و ۱۱۶؛ سطح دشواری: دشوار

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

الف) مغول‌ها پیش از آنکه مسلمان بشوند، بر پایهٔ مجموعهٔ قوانینی موسوم به یاسا عمل می‌کردند و دعاوی حقوقی آن‌ها در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغوچی حل‌وفصل می‌شد.

ب) تیمور نیز با وجود مسلمان بودن به نسب مغولی خود و سنت‌های مغولی افتخار می‌کرد و خود مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات را به‌وجود آورد.

پ) پس از مسلمان شدن مغولان و اصلاحاتی که توسط ایلخان غازان برای بازسازی ویرانی‌ها انجام شد، سرعت بیشتری گرفت و شهرک‌ها و شهرهای جدیدی مانند شهرک رشیدیه، ربع (ایوان عمارت) رشیدی، شام (شنب) غازان و شهر سلطانیه، پایتخت آخرین ایلخانان ساخته شدند.

ت) بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان‌خان از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها، شبکه‌های آبیاری، اصلاح نظام زمین‌داری به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

تاریخ (۲) - درس ۱۱ - ص ۱۱۹، ۱۲۱ و ۱۲۲؛ سطح دشواری: دشوار

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

الف) تاریخ از جمله علمی بود که در عصر ایلخانان و تا حدودی دورهٔ تیموری رواج و پیشرفت چشمگیری داشت.

ب) هنر نگارگری در روزگار جانشینان تیمور چون شاهرخ و نوادگانش از جمله بایسنقر میرزا، در سراسر ایران به‌ویژه خراسان گسترش یافت.

پ) ایلخانان مغول از مشوقان پدیدآوردن شاهنامه‌های مصور به شمار می‌روند. نمونهٔ باقی‌ماندهٔ آن، شاهنامهٔ مشهور به دموت است.

تاریخ (۲) - درس ۱۲، ص ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۳۲؛ سطح دشواری: دشوار

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

الف) معماری ایرانی در دورهٔ جانشینان تیمور به‌ویژه در عصر شاهرخ و همسرش گوهرشاد بیگم، در عظمت و شکوفایی کم‌نظیری دست یافت. سرشناس‌ترین معماران این دوره قوام‌الدین و غیاث‌الدین شیرازی و محمدبن محمود اصفهانی بودند که استادانی بی‌همتا در فنون معماری به‌شمار می‌روند.

ب) از آثار مهم این دوره می‌توان به تاریخ جهانگشا، نوشتهٔ عطاملک جوینی، جامع‌التواریخ اثر خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی و تاریخ گزیده تألیف حمدالله مستوفی را نام برد.

تاریخ (۲) - درس ۱۲، ص ۱۳۰ و ۱۳۲؛ سطح دشواری: دشوار

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

الف) هجوم مغولان به ایران علاوه بر آثار و نتایج سیاسی، پیامدهای اجتماعی و مذهبی مختلفی نیز داشت که مهم‌ترین آن گسترش تصوف و تشیع و پیوند روزافزون آن‌ها با یکدیگر بود.

ب) مشایخ صفوی به واسطهٔ مقام معنوی و نفوذ اجتماعی، مورد احترام و تکریم فرمانروایان بودند، البته در مواردی نیز مورد غضب و حسادت آنان قرار می‌گرفت.

پ) طریقت صفوی در قرن نهم هجری تحت تأثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعهٔ ایران نخست به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبشی سیاسی و مذهبی تبدیل شد.

ت) آشفتگی اوضاع ایران در آغاز سدهٔ دهم هجری ضعف و انحطاط سلسلهٔ آق‌قویونلوها که بر قسمت‌هایی از غرب و جنوب ایران حکومت می‌کردند، باعث شکست آن‌ها از اسماعیل پسر شیخ حیدر شد.

تاریخ (۲) - درس ۱۳، ص ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷ و ۱۳۸؛ سطح دشواری: متوسط

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۱) ایران به یکی از کانون‌های سیاسی و اقتصادی تبدیل شد.
 - (۲) در زمان شاه صفی، قندهار توسط گورکانیان هند از ایران جدا شد.
 - (۳) در زمان شاه‌سلطان حسین، حکومت صفوی به نهایت ضعف و انحطاط رسید.
- (تاریخ (۲) - درس ۱۳، ص ۱۴۲ و ۱۴۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) میرزاده عشقی از شاعران عصر صفوی نیست؛ او شاعر و روزنامه‌نگار، نویسنده و نمایشنامه‌نویس عصر مشروطیت است.
 - (۲) کتاب حبیب‌السیر تألیف غیاث‌الدین خواندمیر در زمان سلطنت شاه‌اسماعیل اول، احسن‌التواریخ تألیف حسن بیگ روملو در زمان سلطنت شاه تهماسب اول و کتاب تاریخ عالم آرای عباسی تألیف اسکندر بیگ منشی مربوط به دوره شاه‌عباس اول است.
 - (۴) مدرسه چهارباغ، منسوب به مدرسه مادر شاه است.
- (تاریخ (۲) - درس ۱۴، ص ۱۴۷، ۱۴۸ و ۱۴۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

(الف) عصر صفویان یکی از دوره‌های درخشان معماری ایران است. معماری ایرانی در این دوره با برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر تیموری و نیز در سایه ثبات، امنیت و حمایت پادشاهان به ویژه شاه عباس اول، شکوفا شد.

(ب) شکوه و عظمت بناهایی که در این عصر در سرتاسر ایران به ویژه در اصفهان و قزوین ساخته شده، اعجاب‌آور و تحسین برانگیز است.

(ب) میدان نقش جهان یکی از زیباترین و مهم‌ترین مجموعه‌های تاریخی ایران و جهان و نماد معماری صفوی است.

(ت) از ویژگی‌های شاخص هر دو مسجد جامع عباسی و شیخ لطف‌الله، کاشی‌کاری هنرمندانه است که تحسین و شگفتی هر بیننده‌ای را برمی‌انگیزد.

(تاریخ (۲) - درس ۱۴، ص ۱۵۰، ۱۵۱ و ۱۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

تاریخ‌نگاری در دوره صفوی در سه حوزه تاریخ عمومی، تاریخ محلی و تکنگاری ادامه یافت.

(تاریخ (۲) - درس ۱۴، ص ۱۴۷، ۱۴۸؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیا (۲)

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کل چهار نوع فعالیت اقتصادی وجود دارد که عبارت‌اند از:

- ۱- نوع اول که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارد؛ مثل کشاورزی زراعت دامپروری و ...
 - ۲- نوع دوم که مربوط به صنعت می‌شود؛ به عبارت دیگر شامل فعالیت‌هایی است که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابد و به کالا تبدیل می‌شوند.
 - ۳- به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرآیند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود؛ مانند حمل‌ونقل، بانکداری و ...
 - ۴- نوع چهارم هم مربوط به پردازش اطلاعات و فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی است. بنابراین، کشاورزی یا زراعت، مربوط به نوع اول فعالیت اقتصادی است و حمل‌ونقل هم مربوط به فعالیت سوم است؛ چرا؟ چون طی آن خدماتی به دیگران انجام می‌شود.
- (جغرافیا (۲) - درس ۷، ص ۸۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

امروزه عواملی مانند مهاجرت، داد و ستد، گردشگری و جهان‌گردی، استفاده از انواع رسانه‌ها، انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات در پخش فرهنگی مؤثر هستند.

(جغرافیا (۲) - درس ۶، ص ۷۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است و آن کشور می‌تواند از راه سودی که به دست می‌آورد، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود بخشد. اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد موازنه منفی است که به آن کسری تجاری می‌گویند و برای اقتصاد کشور نامطلوب است.
(جغرافیا (۲) - درس ۸، ص ۱۰۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) چاله‌های بادی در نواحی دارای ماسه‌های ریز پدید می‌آید.
ت) نیکا، سیف و برخان، از انواع تلماسه یا تپه‌های ماسه‌ای است.
(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۱ و ۴۷؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

در برخی سواحل قاره‌ها مانند سواحل آمریکای جنوبی و سواحل جنوب غربی آفریقا بیابان‌هایی پدید آمده‌اند مانند بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا، که در این مناطق علت اصلی به وجود آمدن بیابان، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست.

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) برخی نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که از رسیدن توده هوای مرطوب به آن‌ها جلوگیری می‌کند، با خشکی هوا مواجه می‌شوند؛ مانند بیابان گبی یا تکل‌ماکان.
۲) در ناحیه حاره‌ای تا مدار ۲۷ دقیقه و ۲۳ درجه شمالی و جنوبی، هوای گرم به سمت بالا صعود می‌کند و با بالا رفتن سرد می‌شود و رطوبت خود را به صورت باران فرو می‌ریزد.
۴) در ناحیه معتدله حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، دوباره بر اثر صعود هوا منطقه فشار کم ایجاد می‌شود. البته این صعود تحت تأثیر توده هوایی است که از سمت قطب به طرف آن حرکت می‌کند و در این محدوده نواحی بیابانی را پدید می‌آورد.
(جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۳۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند. برای مثال، مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد، برای کنترل محیط از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند یا احداث راه‌آهن در کشوری که نواحی مرتفع و کوهستانی دارد، دشوارتر و پرهزینه‌تر از کشوری است که بیشتر زمین‌های آن پست و جلگه‌ای هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۴) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

۳) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

(جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۳۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

فعالیت‌های مربوط به تکتونیک ورقه‌ای از طریق ایجاد چین‌خوردگی‌ها، گسل‌ها یا بالا آمدن مواد مذاب و شکل‌گیری آتشفشان، کوه‌ها را به وجود می‌آورند. سپس، هوازدگی و فرسایش به کوه‌ها شکل می‌دهند.

بررسی سایر عبارت‌ها:

۱ و ۴) در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب‌وهوایی و جنس سنگ‌ها، پیوسته هوازدگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می‌دهد. تغییرات دمای شب و روز و یخ بستن آب در شکاف‌ها و درزها از عوامل مهم هوازدگی در کوهستان‌ها هستند.

۳) آب‌های جاری در کوهستان‌ها به دلیل شیب زمین به سمت پایین کوه روان می‌شوند. آن‌ها بر سر راه خود، سنگ‌ها را تخریب و آن‌ها را با خود حمل می‌کنند.

(جغرافیا (۲) - درس ۲، ۳ و ۴، ص ۵۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

ب) در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.
پ) نور خورشید، مهم‌ترین منبع انرژی برای زمین و عامل اصلی به وجود آمدن ویژگی‌های آب‌وهوایی در نواحی مختلف زمین است. تابش خورشید روی عناصر آب‌وهوایی چون دما، فشار، رطوبت و بارش تأثیر می‌گذارد.
بررسی عبارات نادرست:

الف) در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست‌بوم‌هاست.
ت) در سواحل دریا، اشکال فرسایشی تراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد) پدید می‌آیند. آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زیانه یا دماغه‌های ماسه‌ای را به وجود می‌آورند.
(جغرافیا (۲) - درس ۲ و ۴، ص ۱۶ و ۵۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

بندر هنگ‌کنگ از نواحی خودمختار است که استقلال محدود دارد؛ اما عدم اجرای برخی قوانین مثل ورود بدون روادید قبلی اتباع خارجی، مربوط به مناطق آزاد تجاری است.
(جغرافیا (۲) - درس ۹، ص ۱۱۹؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

الف) و پ) یعنی عراق و انگلستان نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی دارند؛ یعنی بخش اعظم کشور به‌صورت تک‌ساخت است و فقط یک یا چند بخش کوچک به‌صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شوند.
ب) استرالیا دارای نظام فدرال است و حکومت مرکزی هماهنگ‌کننده و ارتباط‌دهنده همه ایالت‌هاست.
ت) فرانسه از پیشگامان الگوی تک‌ساخت یا یکپارچه است. بنابراین در گزینه پاسخ، وجه اشتراک نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی که تمرکز قدرت و نظام تک‌ساخت در بخش اعظم کشور است، به درستی آمده است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) عراق و استرالیا نظام متفاوتی دارند.

۳) استرالیا و فرانسه نظام متفاوتی دارند.

۴) استرالیا و انگلستان نظام متفاوتی دارند.

(جغرافیا (۲) - درس ۱۰، ص ۱۳۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

نمونه‌های مربوط به نظریه راتزل:

حمله نظامی آمریکا به افغانستان و عراق - حمله عراق به کویت و ایران - حمله عربستان به یمن

نمونه‌های مربوط به نظریه مکیندر:

جنگ‌های اول و دوم جهانی

نمونه‌های مربوط به نظریه ماهان:

ژاپن - تبدیل انگلستان به قدرت دریایی

(جغرافیا (۲) - درس ۱۱ - ص ۱۴۴، ۱۴۵ و ۱۴۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

لهستان کشور جمع‌وجور است؛ بنابراین بهترین شکل کشور را دارد و قابلیت دفاعی آن زیاد است.
(جغرافیا (۲) - درس ۱۱، ص ۱۵۰، ۱۵۱ و ۱۵۲؛ سطح دشواری: آسان)

فلسفه (۱)

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

هم امکان معرفت، هم چیستی، ماهیت شناخت و معرفت، بدیهی و بی‌نیاز از تعریف هستند. این مفاهیم برای همگان واضح و روشن هستند. (ردّ گزینه‌های ۲، ۳ و ۴)
(فلسفه (۱) - درس ۶، ص ۴۶؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲۷. گزینه ۴ درست است.

وقتی می‌گوییم هیچ چیز را نمی‌توان شناخت، دچار شک مطلق شده‌ایم؛ زیرا در واقع ادعا کرده‌ایم که همین گزاره «هیچ چیزی را نمی‌توان شناخت» را هم نمی‌توانیم بشناسیم و چنین امری ما را گرفتار تناقض محال خواهد کرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ تردید در اینکه دچار تناقض شده‌ایم یا نه، انسان را با تناقض مواجه نمی‌کند. (فلسفه (۱) - درس ۶، ص ۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

هرچند ملاصدرا این بحث را به کمال رسانیده و بهره برده است اما ریشه دیدگاه‌های او در آثار پیشینیان از فلاسفه، قابل مشاهده و بررسی است، نخستین فیلسوف صاحب سبک در جهان اسلام که در دیدگاه معرفت‌شناسانه ملاصدرا تأثیر داشته، فارابی (ملقب به معلم ثانی) است. در دوره شکوفایی فلسفه در جهان اسلام همگی سه ابزار حس، عقل و قلب را معتبر می‌دانستند. (فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۱، ۶۲ و ۶۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۹. گزینه ۲ درست است.

گرمایس به ترتیب موارد زیر را انکار کرده است:

- ۱- چیزی وجود ندارد — نفی — موضوع شناخت.
 - ۲- اگر هم چیزی وجود داشته باشد، برای انسان قابل شناخت نیست — نفی — امکان شناخت.
 - ۳- انسان ابزار شناخت را هم ندارد. — نفی — ابزار شناخت.
 - ۴- اگر برای انسان قابل شناخت باشد نمی‌تواند آن را به دیگری بیاموزد و منتقل نماید — نفی — آموزش شناخت.
- (فلسفه (۱) - درس ۶، ص ۴۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

این گزینه از طریق یک استدلال عقلانی محض به نتیجه رسیده‌ایم: مقدمه اول: جهان مبدائی دارد که کامل‌ترین است. مقدمه دوم: کامل‌ترین، آفریده‌اش هم بهترین است. بنابراین: جهان، آفریده کامل‌ترین وجود بهترین است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بحث از ابزار شناخت، بحثی صرفاً عقلی نیست.
 - (۳) از طریق یک مشاهده حسی در پی اثبات وجود خالق است.
 - (۴) نوعی طبیعت‌شناسی شهودی است.
- (فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۳ و ۵۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

قانون علت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) بلکه برعکس خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است (رد گزینه ۲) این قانون یکی از قواعد اولیه تعقل است، که انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن استفاده می‌کند. (فلسفه (۱) - درس ۷، ص ۵۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

هرچند از ابتدای پیدایش فلسفه مباحث هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی در کنار یکدیگر طرح شده است، اما سؤال در پی آن است که بدانیم اولین گروه از متفکرانی که در مورد ارزش و اعتبار شناخت، نظر داده‌اند، چه کسانی بوده‌اند. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) افلاطون و ارسطو نیز برای انکار و ابطال دیدگاه‌های سوفیست‌ها در رساله‌های خود به تفصیل سخن گفته‌اند؛ اما اولین فیلسوف در این زمینه نبودند. (رد گزینه ۳) (فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۵۹؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

در دوره جدید که از قرن شانزدهم آغاز شده است و تاکنون نیز ادامه دارد، اروپا به تدریج از حاکمیت کلیسا خارج شد و علوم تجربی گسترش یافت. همین امر موجب پیدایش سؤالات و مباحث پر دامنه‌ای از نظر معرفت‌شناسی گردید و بخش معرفت‌شناسی فلسفه به صورت یک شاخه مستقل از فلسفه درآمد.
(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۴. گزینه ۱ درست است.

- سهرودی: در معرفت‌شناسی تأکید بسیار کرد و کوشید، آنچه را که از طریق اشراق و به صورت الهامات شهودی به دست آورده بود، تبیین استدلالی کند و در نهایت نظام فلسفی خود را بر پایه آن شهودها بنا نماید.
- ملاصدرا: معرفت‌شناسی را در کنار معرفت عقلی بهره برد، البته باید توجه کنیم که معرفت‌شناسی از نظر ملاصدرا زیربنای فلسفه نیست؛ بلکه تأییدکننده نتایجی است که از طریق استدلال عقلی به دست آورده‌ایم.
(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

نسبی‌گرایی دیدگاهی در میان فلاسفه تجربه‌گرا است که در پی پاسخ به نقاط و کاستی‌هایی بود که در شناخت تجربی وجود داشت، از آنجا که دانش تجربی قادر به تبیین بسیاری از واقعیت‌های عالم نبود، چنین نگرشی شکل گرفت که یافته‌های تجربی مطلق نیست؛ اما سوفسطائیان هم اصل شناخت و معرفت را انکار کردند و هم امکان شناخت را نفی می‌کردند. معیار حقیقت و واقعیت، دریافت‌های شخصی و نه تجربی و علمی انسان‌ها بود.
(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

از نظر پراگماتیست‌ها، حال که طبق دیدگاه نسبی‌گرایان تجربی نمی‌توان به واقعیت اشیا آن گونه که هستند، رسید، بنابراین به جای کشف واقعیت باید دنبال باورهایی باشیم که در عمل برای ما سودمند بوده و مصلحت اکثریت را در نظر بگیرد.
(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

دکارت جسم انسان را مانند ماشین می‌داند و هابز مغز (ذهن) را یک ماشین پیچیده می‌داند، دکارت در قرن هفدهم و کانت در قرن هجدهم می‌زیستند و دیدگاه دکارت که نفس غیرمادی را برای انسان امری فطری و کانت آن را امری ذهنی و غیرمادی می‌دانست، موجب شد تا با پیشرفت‌های علوم تجربی در اروپا ماتریالیسم هابز و داروینیسم و مارکسیستی بیش از پیش رونق بگیرد و ذهن معادل مغز مادی و نفس حداکثر امری زائد بر جسم تلقی گردد.
(فلسفه (۱) - درس ۹، ص ۷۴؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

انسان بدون حضور در اجتماع و فارغ از تعامل با دیگران قادر به تأمین حیات خود نیست. (ردّ گزینه ۴) از طرفی تنها داروینیست‌ها انسان را پیچیده‌تر از حیوان می‌دانستند و تفاوت ذاتی برای او قائل نبودند. (ردّ گزینه ۳) از نظر مارکسیسم انسجام حیات اجتماعی علت وضع قواعد اخلاقی نیست. (ردّ گزینه ۱)
مارکسیسم ← رفع نیازهای مادی علت وضع قواعد اخلاقی است.
داروینیسم ← لزوم زیست اجتماعی علت وضع قواعد اخلاقی است.
(فلسفه (۱) - درس ۹، ص ۷۵؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

آنان، عقل را منبع شناخت فضایل و رذایل می‌دانند و این عقل را از آن نظر که رفتار خوب و بد انسان را تشخیص می‌دهد «عقل عملی» می‌نامند. بر همین اساس ملاک تشخیص فعل اخلاقی، پسند یا ناپسند بودن، عقل عملی است.
(فلسفه (۱) - درس ۱۱، ص ۹۰ و ۹۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

فلاسفه مسلمانان تحت تأثیر آموزه‌های دینی بودند که آن را با تفکر و تعمق پذیرفته بودند؛ آن دین در کتاب آسمانی به روشنی و وضوح از حقیقتی به نام «روح» به سخن گفته و آن را هدیه الهی و غیرزمینی شمرده است.

(۱) هرچند در کتاب درسی افلاطون و ارسطو را از معتقدان به دوبعدی بودن انسان قلمداد شده، اما دیدگاه‌های آن‌ها در این موارد تأثیر چندانی در نگاه فلاسفه مسلمان در وجود نفس غیرمادی در انسان نداشته است.

(۳) خلیفه خدا بودن انسان از نتایج پذیرش وجود بعد غیرمادی برای انسان است، نه علت گرایش مسلمانان به دوبعدی بودن انسان.

(۴) نگاه عارفانه به انسان به‌طور خاص، منسوب به ابن سینا است نه همه فلاسفه مسلمان

(فلسفه (۱) - درس ۱۰، ص ۷۸؛ سطح دشواری: آسان)

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

ویلیام جیمز، از بنیانگذاران پراگماتیسم در آمریکا، با وجود اینکه تجربه‌گرا است به شهود معنوی و تجربه دینی (به‌عنوان نوعی شناخت قلبی) نیز معتقد است و به بعد معنوی انسان اهمیت می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳؛ ارسطو، دکارت و کانت، دیدگاه معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی منطقی بر هم دارند.

(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

اگر چه انسان ظرفیت واستعداد بی‌نهایت دارد اما این استعداد، به معنای رسیدن حتمی وی به کمالات نیست. (ردّ گزینه ۳) و اختیار، تعیین کننده مسیر تکامل است. روح آخرین درجه تکاملی موجودات زنده است. (ردّ گزینه ۱) مراحل تکاملی طبیعت

وقتی از گیاه و حیوان می‌گذرد و به انسان می‌رسد ظرفیتی بی‌نهایت می‌یابد. (ردّ گزینه ۲)

(فلسفه (۱) - درس ۱۰، ص ۸۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

به عقیده افلاطون اگر عقل از فضیلت حکمت برخوردار باشد می‌تواند عدالت را بین قوا در سراسر شخصیت انسان برقرار سازد (تنها حکماء) و از نظر ارسطو، عقل هر انسانی می‌تواند اعتدال بین قوا را درک نماید و آن را به عنوان امری درست بپذیرد.

(فلسفه (۱) - درس ۱۱، ص ۸۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

هدف و انگیزه اصلی از فعل اخلاقی در نظر افلاطون، رسیدن به سعادت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کشف انگیزه‌های درونی انجام فعل اخلاقی، تقریباً محال است.

(۳ و ۴) طبق قاعده اخلاقی کانت آنچه برای دیگر می‌پسندی و برای آن‌ها مطلوب می‌دانی برای خود هم بپسند. اگر دیگران هم آن کار را در مورد تو روا داشتند، آن فعل را اخلاقی بدانی.

(ص ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

از نظر فلاسفه مسلمانان، انسان به‌طور فطری به فضیلت‌ها علاقه‌مند و از بدی‌ها گریزان است و عقل انسان، فضیلت‌ها را خوب می‌داند.

(ص ۹۰؛ سطح دشواری: متوسط)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

تشریحی

برگزاری آزمایشی شبه امتحانات نهایی

دروس عمومی و اختصاصی پایه‌های یازدهم و دوازدهم

برگزاری آزمون تشریحی
قبل از امتحانات میانی و نهایی کشوری

- ✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات و نحوه مطالعه کتب درسی جهت شرکت در امتحانات نهایی؛
- ✓ ارزیابی کیفی و کمی سطح آگاهی و آمادگی دانش‌آموزان؛

sanjesheducationgroup

صدای داوطلب ۰۲۱-۴۲ ۹۶۶

sanjeshserv

ثبت‌نام‌گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸ ۴۴ ۷۹۱-۳

www.sanjeshserv.ir

اطلاعیه شرکت در

آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)

ویژه دانش آموزان پایه‌های یازدهم، دوازدهم و داوطلبان کنکور سراسری ۱۴۰۴

رشته‌های شاخه نظری دوره دوم آموزش متوسطه

به اطلاع تمامی مدیران، مشاوران، دبیران گرامی و نیز داوطلبان آزاد و دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه می‌رساند:

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور در راستای **حذف دروس عمومی و تأثیر**

سوابق تحصیلی در نتیجه کنکور سراسری سال تحصیلی جاری و آمادگی هرچه بهتر دانش‌آموزان جهت حضور در

امتحانات مستمر اول و دوم (پایانی نوبت اول و دوم) نسبت به طراحی و برگزاری **آزمون شبه امتحانات نهایی دروس**

عمومی و اختصاصی (تشریحی) به صورت **خودارزیایی** اقدام نموده است. این آزمون در دو نوبت برای سال جاری

تحصیلی برنامه‌ریزی شده که نوبت اول آن طبق اعلام قبلی در آذرماه سال ۱۴۰۳ برگزار گردیده است و نوبت دوم

آن برای داوطلبان پایه دوازدهم، و برای پایه یازدهم مطابق با آخرین مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش در شش

عنوان درسی، در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ برگزار می‌گردد.

از مهم‌ترین مزایای آزمون آزمایشی شبه نهایی می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات (تشریحی) آزمون شبه نهایی؛ به تفکیک دروس عمومی و اختصاصی

✓ آشنایی و آماده‌سازی داوطلب با نمونه سؤالات شبه نهایی کشوری

✓ ارزیابی مداوم یاددهی و یادگیری مطالب درسی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز؛

* طراحی سؤالات آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)، بر اساس

ارزشیابی تحصیلی وفق مقررات و ضوابط موجود در وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

جهت اطلاع از تسهیلات، جزئیات ثبت‌نام و نحوه برگزاری آزمون به سایت شرکت به نشانی

www.sanjeshserv.ir مراجعه فرمایید.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان

سازمان بنش آموزش کشور